

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Tredie Brev til en højvelbaaren Herre. 1743

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 275. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252800859680/facsimile.pdf> (tilgået 11. maj 2021)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

FORSKELLIGE VIDENSKABER

vanskeligt at skrive Historie, at der i dette Mylder af Skribenter kun er faa som er sluppet fra det paa en Maade der svarede til Historiens Betydning og Værdighed. Jeg mener dog ikke at jeg har løst Opgaven paa fuldt tilfredsstillende Maade. Jeg har bare paavist hvordan en Historie skal skrives, og at det ikke er noget alle og enhver kan gaa lige til. Jeg har især lagt Mærke til en Fejl der er fælles for de nordiske Historikere: De gaar paa Jagt efter Haandskrifter, opfatter alt hvad der er muggent og ormstukkent eller skrevet med gammel Skrift som et Klenodie, og optager det ganske kritiskløst i deres Beretning. Det bebrejder Leclerc Torfæus; men det kan ogsaa siges om Huitfeldt og de fleste andre Historikere. De giver os nogle vældig tykke Bind; men naar man saa faar skrælet alt det overflødig af, bliver den Fedme de svulmer af til Magerhed.

I et historisk Værk maa man ikke indføre andet end hvad der er værd at bemærke, ligesom man ved menneskelige Handlinger bør undgaa alt som det ikke er nødvendigt at gøre. Det overflødig er til Skade baade for Kirken og Staten, ligesom Legemet der tit bliver sygt paa Grund af Overflod af Væsker, eller ligesom

det Træ der bøjes mod Jorden ned
af Bladenes tunge Mangfoldighed.

Dette har jeg især haft Opmærksomheden henvendt paa, da jeg ikke kan fordrage Tidsspilde; jeg mener at alt kan gøres paa den halve Tid, hvis man udelader det overflødig. Her kan Epigrammet til Fabullus finde Anvendelse:

Tænk kun paa væsentlige Ting
og blæs paa Smaatterier;
saa nærmes du i raske Spring
det Maal du efter higer.
Hvis støt man gaar sin rette Gang,
saa blir éns Vej kun halvt saa lang.